

Astma u dětí – diagnostika, farmakoterapie a inhalační technika

MUDr. Viktor Kašák

Oddělení respiračních nemocí, LERYMED spol. s r. o., Praha

Výskyt průduškového astmatu (asthma bronchiale, dále jen astma) v dětském věku trvale v posledních dekádách v ekonomicky vyspělých zemích, kam se řadí i Česká republika, narůstá. Astma je nejčastější chronickou respirační chorobou dětského věku. Pokud je diagnóza stanovena včas a je včas zahájena účinná farmakoterapie, jejímž základem jsou inhalačními kortikosteroidy, a to bez ohledu na věk či fenotypy astmatu, je ve většině dosaženo plné kontroly astmatu. V podávání antiastmatik je preferována inhalační cesta, která je účinná, bezpečná, ale náročná na výběr správného inhalačního systému, nácvik správné inhalační techniky a na monitorování správné inhalační techniky.

Klíčová slova: astma, diagnostika astmatu, farmakoterapie astmatu, inhalační technika.

Asthma in children – diagnostics, pharmacotherapy and inhalation technique

The incidence of asthma in childhood has been steadily increasing in recent decades in economically developed countries, including the Czech Republic. Asthma is the most common chronic respiratory disease of childhood. If the diagnosis is made early and effective pharmacotherapy based on inhaled corticosteroids is initiated on time, regardless of age or asthma phenotypes, full asthma control is achieved in most cases. The inhalation route is preferred in the administration of antiasthmatic, which is effective, safe, but demanding in terms of choosing the right inhalation system, training the correct inhalation technique and monitoring the correct inhalation technique.

Key words: asthma, diagnostics of asthma, pharmacotherapy of asthma, inhalation technique.

Úvod

Problematika diagnózy a léčby průduškového astmatu (asthma bronchiale, dále jen astma) u dětí je psána prizmatem pneumologa v terénní ambulanci, který pečuje především o dospělé pacienty. Na Oddělení respiračních nemocí LERYMED spol. s r. o., se o dětské pacienty s astmatem od věku 3 let starám více než 30 let.

Odhadovaná prevalence astmatu je v České republice (ČR) 8%, dispenzarizační prevalence, tj. součet dispenzarizovaných osob v ambulancích pneumologů a alergologů, byla v roce 2024 dle statistiky ÚZIS 530 000 osob. Z toho je 60% pacientů s astmatem dispenzarizováno u alergologů a 40%

u pneumologů, což je v ČR již dlouhodobý trend. Avšak odhaduje se, že zhruba třetina osob je vykazována současně oběma těmito odbornostmi. Odhadovaná prevalence astmatu v dětské populaci, tj. do 18 let věku, je 12%.

Základní světové doporučení pro diagnózu, léčbu a prevenci astmatu, která vydává každoročně Globální iniciativa pro astma (GINA), dělí dětský věk na 0–5 let, 6–11 let a na děti a adolescenty starší 12 let (1). Zde je doporučení identické již s diagnózou a léčbou pro dospělé. Evropská respirační společnost (ERS) vydala v r. 2021 doporučení pro klinickou praxi pro děti s astmatem ve věku 5–16 let (2). Český doporučený postup pro diagnózu a léčbu astmatu vydaný společně Českou pneumo-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research in Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2025;26(2):98-103

<https://doi.org/10.36290/ped.2025.019>

Článek přijat redakcí: 8. 2. 2025

Článek přijat k tisku: 11. 3. 2025

MUDr. Viktor Kašák

kasak@lerymed.cz